

Uit de praktijk

CHEMISCHE BESTRIJDING

[231.324 en 232.214 en 232.325.24]

door

A. E. JURRIAANSE

Moeten we met het gebruik van plantenvergiften in onze bossen het moeras, waarin land- en tuinbouw zijn geraakt, ook over de bossen uitbreiden? De suggestie van J. R. Beversluis in het Ned. Boschbouw-Tijdschrift Sept. 1953 lokt een waarschuwing uit.

De Wageningse phytopatoloog Dr Briejër heeft zich bezorgd afgevraagd, of wij met de veelzijdige bestrijdingen in land- en tuinbouw wel op de goede weg zijn. Voor het ogenblik ziet hij geen uitweg. De „economie” is de robot, die ook hier de baas speelt over het geweten. De wetenschap blijft een verpersoonlijkt optimist ten aanzien van het kwaad, dat zij zelf aanricht. Kwaad?

Prof. Braun, hoogleraar in de phytopatologie aan de landbouwhogeschool in Bonn, heeft op de Hochschultagung te Bonn in Aug.—Sept. 1950 betoogd, dat de officiële lijst van de Biologische Bundesanstalt für Pflanzenschutzmittel in 1944 reeds 250 bestrijdingsmiddelen noemde; in 1948: 600; in 1949 ruim 900. — De Tuinbouwgidis van 1951 vermeldt er ongeveer 500. (Gegevens overgenomen uit een artikel van K. de Boer in het Orgaan van de Ned. Vereniging tot Bevordering van de biologisch-dynamische Landbouwmethode, April 1951).

De kwaliteit van elk bestrijdingsmiddel wordt in de eerste plaats beoordeeld naar zijn vernietigend effect op het bestreden object. De neven-effecten en de nawerkingen in en buiten het object zijn veelal moeilijk en slechts op lange termijn wetenschappelijk vast te stellen. De algemene controle kan de snelle ontwikkeling van de vergiftenindustrie niet bijhouden.

Beversluis geeft zelf een voorbeeld, waardoor wij tot voorzichtigheid met het ingrijpen in de bossamenleving worden gemaand. Hij ziet de Amerikaanse eik in „de vele oppervlakten” als „een parasiet, een moloch en een hydra”. Toen de Am. eik door velen met enthousiasme werd ingehaald, kon niemand vermoeden, dat hij na jaren door een bosbouwer zo gekwalificeerd zou worden, al moge deze kwalificatie wat te hard zijn uitgevallen. De vlotte teelt en groei van de Am. eik charmeerde. De nawerkingen van zulk een gemakkelijk observeerbare intrigant hebben veel studie en discussie nodig gemaakt. Veel moeilijker zijn te doorgronden de nawerkingen van kunststoffen in de organismen en in hun omgeving. Wij weten maar al te goed, hoe in ons eigen lichaam „verraderlijke” gevolgen kunnen optreden door het opnemen van „vreemde” stoffen. De mens moet zichzelf toch veel beter kunnen waarnemen, dan andere objecten. Het bos is een levensgemeenschap! Gaan wij op goed geluk en

